

รายงานการรับคณะนักศึกษาสาขาบริหารธุรกิจ ม.แม่ฟ้าหลวง
โครงการพัฒนาอดอยตุง (พื้นที่ทรงงาน) อันเนื่องมาจากพระราชดำริ
วันที่ 18 กันยายน 2562

1. ข้อมูลคณะ

ที่มาและความสำคัญ	หนังสือขอเข้าศึกษาดูงานเรียนผู้ชำนาญการศูนย์พัฒนาและเผยแพร่องค์ความรู้ ลงวันที่ 14 สิงหาคม 2562
วัตถุประสงค์	เพื่อให้นักศึกษาได้เรียนรู้การสร้างแบรนด์และการทำธุรกิจเพื่อสังคมของอดอยตุง
ระดับ	ระดับความสำคัญ 3 คะแนน หน่วยงานที่มีศักยภาพเป็นพาร์ทเนอร์ในอนาคต ระดับเนื้อหา 2 คะแนน เป็นห้องเรียนเฉพาะเรื่องธุรกิจเพื่อสังคมของอดอยตุง คะแนนรวม 5 คะแนน
องค์ประกอบคณะ	อาจารย์ประจำวิชา และนักศึกษาปริญญาปีที่ 2 ผู้ประสานงานของคณะ อ.สุพรรณิการ์ ขวัญเมือง
เจ้าหน้าที่รับคณะ	ผู้บรรยาย คุณธนทัต อนิวรรณ ผู้ประสานงานของมูลนิธิฯ วิภาวดี พิมลธิกุล
แหล่งสนับสนุนงบประมาณ	คณะจ่ายเอง รหัสงาน 912 B62206
ประเด็นสำคัญ	รูปแบบการทำธุรกิจเพื่อสังคมของอดอยตุง <u>คำถาม – คำตอบ</u> 1. อดอยตุงไม่ได้เริ่มต้นโดยการทำ SE ใช่ไหม ตอบ: ช่วงแรกเราเข้ามาพัฒนาในพื้นที่อดอยตุง เพื่อให้ชาวบ้านมีคุณภาพชีวิตที่ดี สามารถช่วยเหลือตัวเองได้ เราตั้งบริษัทนวัตวิทย์ขึ้นมาหลังจากที่เริ่มโครงการพัฒนาอดอยตุงฯ ได้ 2 – 3 ปี ในอดีตยังไม่มีคำจำกัดความของคำว่า SE เราเริ่มทำสมัยนั้นโดยมองว่า เราอยากทำธุรกิจเพื่อนำกำไรมาช่วยเหลือคนในสังคมบนอดอยตุง ทั้งในด้านสิ่งแวดล้อมด้วย 2. ถ้าชาวบ้านมีศักยภาพแล้วตั้งเป็นบริษัทก็เรียกว่า SE เหมือนกันใช่ไหม ตอบ: ถ้าชุมชนมีความเข้มแข็งรวมกลุ่มกันแล้วทำธุรกิจร่วมกันแล้ว ต้องมอง

	ว่าธุรกิจที่ท่าแก้ปัญหาลังคม ส่งผลกระทบเชิงบวกให้กับชุมชน สังคม สิ่งแวดล้อมอย่างไรบ้าง ต้องมองปัญหาตั้งต้นก่อนว่า ปัญหาที่อยากจะแก้ เป็นปัญหาอะไร และเราใช้ธุรกิจนั้นมาช่วยแก้ได้อย่างไร 3. การเราจะเข้าไปพัฒนาชุมชน เราไปในฐานะคนแปลกหน้า แล้วชาวบ้านจะเปิดใจให้เราได้อย่างไร ตอบ: เวลาเราเข้าไปในชุมชนของดอยตุง จะใช้กระบวนการ เข้าใจ เข้าถึง พัฒนา และเราก็มีทีมที่เรียกว่าภาคสนาม คือทีมที่จะฝังตัวเข้าไปอยู่กับชุมชน พูดคุย สอบถาม ทำให้เขาไว้วางใจ เชื่อใจ เชื่อถือว่าเรามาดี อย่างแรกเราต้องมองปัญหาวามันเป็นปัญหาของชาวบ้าน ต้องมองปัญหาผ่านสายตาชาวบ้านให้ได้ 4. เงินทุนตั้งต้นในการทำโครงการพัฒนาดอยตุงฯ มาจากไหน และในปัจจุบันมาจากไหน ตอบ: ช่วงแรกที่เริ่มดอยตุง ได้รับบสนับสนุนมาจากรัฐบาล ปัจจุบันมูลนิธิแม่ฟ้าหลวงฯ เราทำงาน 2 ขา 1. ธุรกิจเพื่อสังคม (รายได้ก็ cover เงินเดือนพนักงาน และกำไรที่เหลือเราเอาไปทำเรื่องการพัฒนาต่างๆ เช่นเป็นทุนการศึกษาให้กับเด็กบนดอยตุง) 2. งานพัฒนา คือ ทำโครงการขยายผลทั้งในและต่างประเทศ เป็นที่ปรึกษาด้านการพัฒนาในการดำรงชีวิตที่ยั่งยืนให้กับองค์กรระดับประเทศ เราจะรับรายได้จากหน่วยงานเหล่านี้ 5. เจ้าหน้าที่ที่เข้ามาทำโครงการพัฒนาดอยตุงฯ มาจากไหน หรือองค์กรไหน ตอบ: มาจากหลากหลายสาขา หลากหลายที่ ถ้านบนดอยตุงส่วนใหญ่เป็นคนในพหุที่ดอยตุง ในทีม SE ที่ทำอยู่ ณ ปัจจุบันก็มีอดีตนักโทษมาทำงานด้วย 2 คน ส่วนใหญ่ในการรับเข้าทำงานเราไม่ได้ดูเพียงตัวการศึกษา แต่ดูถึงทัศนคติ Mindset, personality ของคนด้วย 6. ช่วงที่โครงการเข้ามา มีการทำลาย กำจัดผืนยังไ ตอบ: เราไม่ได้ทำลายผืน แต่ชาวบ้านเป็นคนเลิกปลูกเอง กระบวนการทำงานของเราคือการให้โอกาส เมื่อปากท้องของชาวบ้านไม่หิวโหย ก็สามารถทำงาน สร้างอาชีพ เราแนะนำทางเลือกในการประกอบอาชีพต่างๆ
--	---

	ให้ มีการส่งเสริมพืชอื่นๆ ที่สามารถสร้างรายได้ที่ดีมากกว่า หรือใกล้เคียงกับ การปลูกฝิ่น เมื่อชาวบ้านทำแบบนี้แล้วเขาก็จะเลิกไปเอง เราพัฒนาทุกมิติ ทั้งเรื่องน้ำ สาธารณูปโภคพื้นฐาน การศึกษา อาชีพ เมื่อคนเรามีทางเลือกที่ ดีกว่า เขาก็จะเลือกทำในสิ่งที่ดีกว่า 7. ในการทำงาน ในการลงพื้นที่คิดว่าปัญหาไหนเป็นปัญหาใหญ่ที่สุด และ มีวิธีการรับมือ และแก้ปัญหาอย่างไร ตอบ: ไม่มีปัญหาที่ยากที่สุด เพราะทุกปัญหามันก็ยากในตัวของมัน อยู่ที่ กระบวนการแก้ไขปัญหา การปรับใช้แตกต่างไปตามบริบทของสังคม ซึ่งมัน ก็ต้องปรับไปตามบริบท เพราะทุกปัญหามันมีทางออกอยู่แล้ว เวลาลงพื้นที่ เราก็ต้องทำให้ต่อเนื่อง จริงใจ จริงจังกับชาวบ้าน 8. ชาวบ้านเก็บแมคคาเดเมียอย่างไร ตอบ: เดินเก็บด้วยมือ จากเชิงเขาขึ้นไปเรื่อยๆ เก็บเฉพาะเมล็ดที่ร่วง 9. กระบวนการทุกขั้นตอนเสร็จสิ้นที่โรงงานนี้โรงงานเดียวหรือเปล่า ตอบ: ใช่ โรงงานเล็กนี้นอกจากผลิตและแปรรูปแมคคาเดเมียแล้วยังมีการ ผลิตเบเกอรี่จากแมคคาเดเมียที่ไม่เต็มเมล็ดด้วย 10. เส้นใยที่ใช้ในโรงงานทอผ้ามาจากไหน และเป็นเส้นใยอะไร ตอบ: เส้นใยเราซื้อจากข้างนอก ภายในประเทศ ส่วนใหญ่โรงงานทอผ้าเรา จะเน้นเส้นใยฝ้าย แต่ก็มีพวก ไผ่ไหม ไผ่กัญชง ไผ่ไผ่ เข้ามาผสมกันด้วย 11. ถ้าหมดรุ่นบ้า ๆ ที่ชอบกระดาศสานี่แล้วจะอย่างไร ตอบ: เป็นสิ่งที่เราก็กังวล แต่ว่าถ้าถึงจุดๆ นั้นเรามีกงานอื่นๆ รองรับเช่นกัน และก็ไม่น่าจำเป็นว่าเราจะต้องทำกระดาศสานี่ตลอดไป ต้องดูเรื่องเทรน ตลาด ความต้องการของตลาดด้วย
--	---

ภาพ

รายงานผลการประเมินความพึงพอใจ
คณะนักศึกษาศาสาบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง

วันที่มาศึกษาดูงาน : วันที่ 18 กันยายน พ.ศ. 2562

ศึกษาดูงาน ณ โครงการพัฒนาดอยตุง (พื้นที่ทรงงาน) อันเนื่องมาจากพระราชดำริ

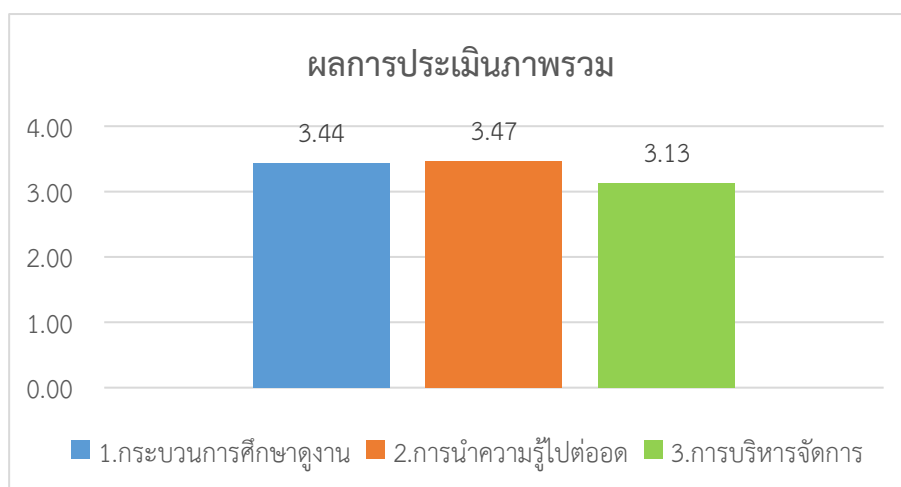
1. จำนวนผู้เข้าร่วมศึกษาดูงาน : ผู้มาศึกษาดูงาน 80 คน เป็นนักศึกษาคนไทยและต่างชาติจาก สาขาบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง

หมายเหตุ: ผู้ตอบแบบประเมินเป็นนักศึกษาคนไทย 59 คน (73.75% ของจำนวนผู้มาศึกษาดูงานทั้งหมด) เป็นเพศชาย 18 คน (30.51%) เพศหญิง 41 คน (69.49%) 72.88% ไม่เคยมาศึกษาดูงาน ณ โครงการพัฒนาดอยตุงฯ

2. ผลการประเมินความพึงพอใจจากคณะดูงานในด้านต่างๆ

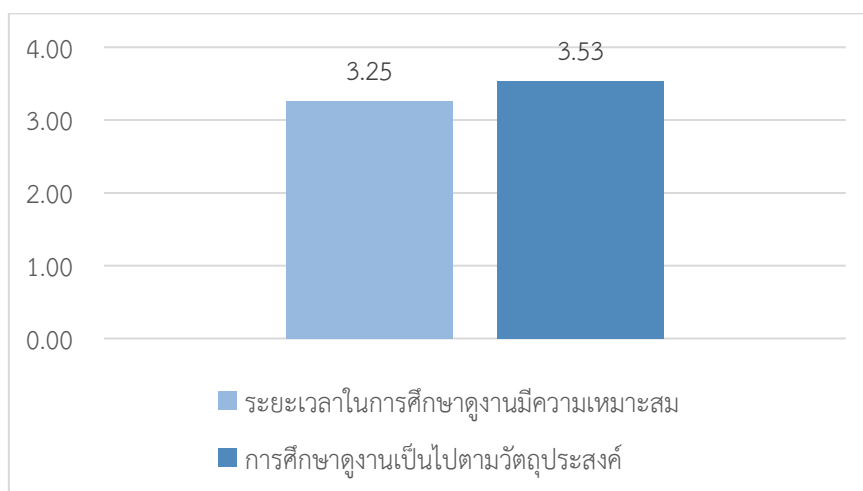
(กำหนดระดับความคิดเห็นดังนี้ 1 = น้อยที่สุด 2 = น้อย 3 = มาก 4 = มากที่สุด)

2.1 การประเมินผลภาพรวมเฉพาะด้าน 3 ด้าน คือ กระบวนการศึกษาดูงาน การนำความรู้ไปต่อยอด และการบริหารจัดการ พบว่า การนำความรู้ไปต่อยอด มีค่าคะแนนมากที่สุด คือ 3.47 รองลงมา คือ กระบวนการศึกษาดูงาน 3.44

2.2 ผลการประเมินแยกตามประเด็น

(1) ภาพรวมการศึกษาดูงาน พบว่า เรื่องระยะเวลาในการศึกษาดูงาน มีค่าคะแนนเฉลี่ย 3.25 และการศึกษาดูงานตรงตามวัตถุประสงค์ในเรื่องหลักการพัฒนาตามตำราแม่ฟ้าหลวง มีค่าคะแนนเฉลี่ย 3.47 และเรื่องการสร้างแบรนด์และการทำธุรกิจเพื่อสังคมของดอยตุง มีค่าคะแนนเฉลี่ย 3.59

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม : อยากให้เพิ่มระยะเวลาในการศึกษาดูงานและถ้ามีเวลามากกว่านี้ก็อยากไปเรียนรู้ที่อื่นเพิ่ม

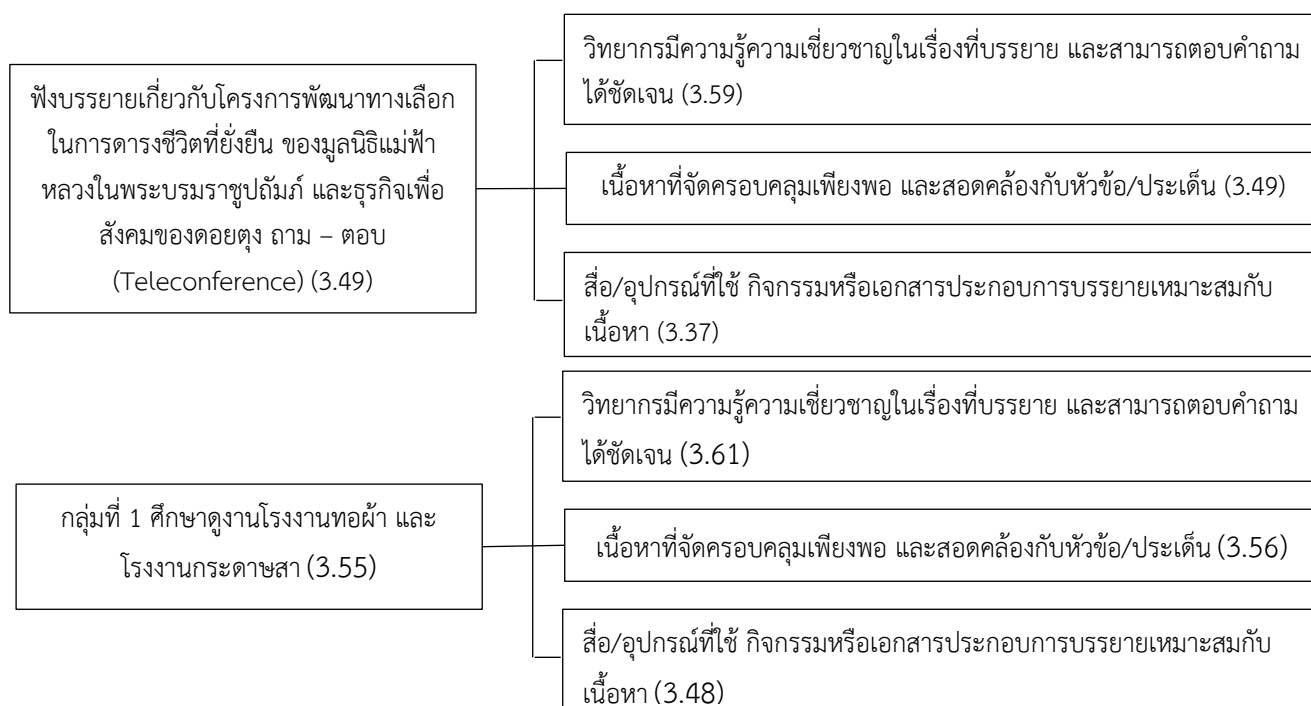
(2) ผลการประเมินแต่ละสถานที่ศึกษาดูงาน โดยประเมินใน 3 หัวข้อ คือ 1.วิทยากรมีความรู้ความเชี่ยวชาญในเรื่องที่บรรยาย และสามารถตอบคำถามได้ชัดเจน 2. เนื้อหาที่จัดครอบคลุมเพียงพอ และสอดคล้องกับหัวข้อ/ประเด็น 3. สื่อ/อุปกรณ์ที่ใช้ กิจกรรม หรือเอกสารประกอบการบรรยายเหมาะสมกับเนื้อหา

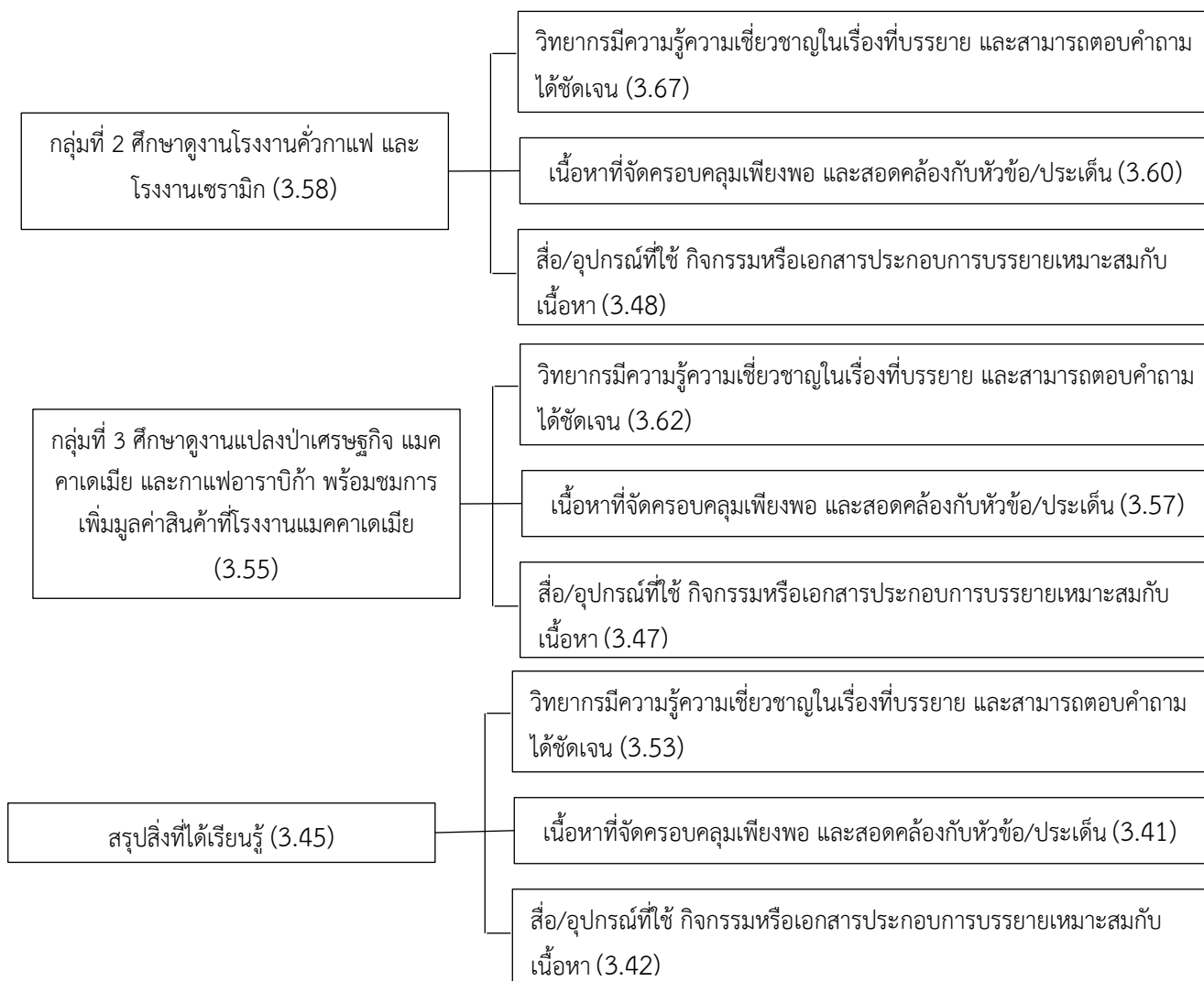
หมายเหตุ : นักศึกษาแบ่งกลุ่มดูงาน ออกเป็น 3 กลุ่ม

กลุ่มที่ 1 ศึกษาดูงานโรงงานทอผ้า และโรงงานกระดาษสา จำนวน 30 คน

กลุ่มที่ 2 ศึกษาดูงานโรงงานแก้วกาแฟ และโรงงานเซรามิก จำนวน 10 คน

กลุ่มที่ 3 ศึกษาดูงานแปลงป่าเศรษฐกิจ แมคคาเดเมีย และกาแฟอาราบิก้า พร้อมชมการเพิ่มมูลค่าสินค้าที่โรงงานแมคคา จำนวน 19 คน

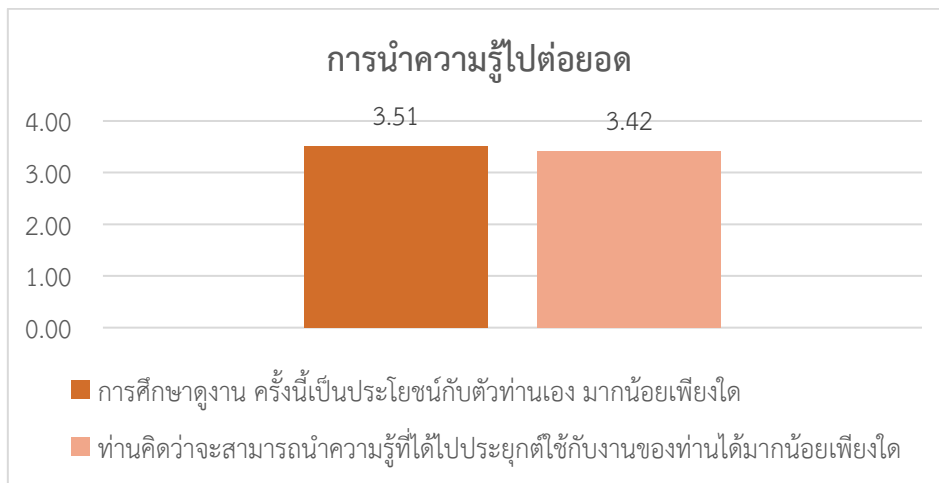

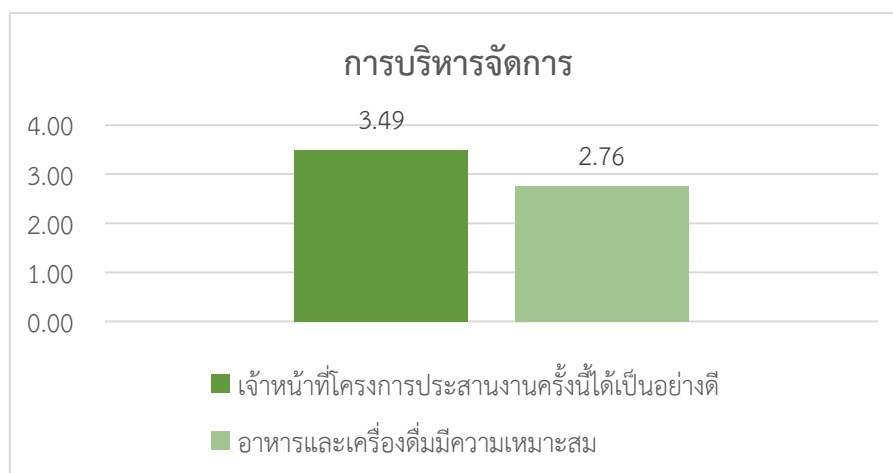
(3) ด้านความคาดหวังในการศึกษาดูงาน พบว่า ผู้เข้าร่วม 37.29% (22 คน) เห็นว่าการศึกษาดูงานครั้งนี้ตรงตามความคาดหวังในระดับ 4 เพราะ 1.ได้ความรู้ใหม่ๆ และสามารถนำไปปรับใช้ในชีวิตประจำวัน 2.ได้รับความรู้และประโยชน์มากขึ้น รวมทั้งได้รู้ในสิ่งที่ไม่เคยรู้ 3.ได้รับความรู้อย่างละเอียดและครบถ้วนตามวัตถุประสงค์ 4.วิทยากรให้ความรู้ได้หลากหลายเรื่อง ทั้งเรื่องเศรษฐกิจ การแก้ปัญหาของชุมชนชาวบ้านที่มีความรู้เท่าไม่ถึงการณ์ พูดถึงความไม่มีโอกาสของคนชนเผ่า และตอบคำถามที่สงสัยได้เห็นภาพชัดเจน

ผู้เข้าร่วม 59.32% (35 คน) เห็นว่าการศึกษาดูงานครั้งนี้ตรงตามความคาดหวังในระดับ 3 เพราะ 1.ทำให้มองเห็นในสิ่งใหม่รวมทั้งได้รับข้อมูลและความรู้มากพอที่จะสามารถเอาไปต่อยอดและประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้ 2.วิทยากรรวมถึงพนักงานทุกคน มีความรู้และความกระตือรือร้นในการให้ความรู้และตอบคำถาม อธิบายกระบวนการต่างๆ ได้เข้าใจ 3.ได้รู้ถึงวิธีการบริหารจัดการทุกอย่างให้คุ้มค่า 4.ได้ความรู้เรื่องที่ไม่เคยรู้มากขึ้นจะได้เรียนรู้เรื่อง social enterprise 5.คาดหวังไว้ว่าจะได้เห็นการทำงานและผลิตภัณฑ์ของชาวบ้าน 6.มีเวลาน้อยทำให้ดูไม่ครบและอากาศร้อน และ ผู้เข้าร่วม 3.39% (2 คน) เห็นว่าการศึกษาดูงานครั้งนี้ตรงตามความคาดหวังในระดับ 2 เพราะ คาดหวังว่าจะได้ชมสวน

(4) ด้านการนำความรู้ไปต่อยอด ผู้เข้าร่วมเห็นว่าการศึกษาดูงานครั้งนี้เป็นประโยชน์ต่อตนเองมีค่าคะแนนเฉลี่ย 3.51 และการนำความรู้ไปประยุกต์ใช้กับงาน มีค่าคะแนนเฉลี่ย 3.42

(5) ด้านการบริหารจัดการ พบว่า เรื่องเจ้าหน้าที่โครงการประสานงานได้เป็นอย่างดี มีค่าคะแนนมากที่สุด 3.49 รองลงมา คือ อาหารและเครื่องดื่ม 2.76

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม : ความพร้อมอุปกรณ์, เครื่องดื่ม และเวลาพักต่างๆ อยากให้มีน้ำดื่มหรืออาหารว่างสักนิด

3. ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

- เรื่องที่อยากให้เพิ่มเติมเนื้อหาและกิจกรรม
 - อัปเดตข้อมูลทางการตลาด
 - คู่มือครบทุกโรงงาน
 - อยากให้พูดเนื้อหาครอบคลุมมากกว่านี้และให้เวลาในการเรียนรู้มากกว่านี้
 - น่าจะมีการให้ทดลองปฏิบัติจริง เช่น ให้ลองทำในกระบวนการผลิต